

koekedeeg, zoals parlement en vakvereniging.

Dit kan alleen door dictatuur en revolutionaire bedrijfsorganisatie.

Werk daarom mee aan de vernietiging van parlement en vakvereniging.

Op voor de revolutionaire bedrijfsorganisaties!

„Ook de Moderne arbeidersbeweging weet, dat naar een sluitende begroting moet worden gestreefd. Geen staat kan blijvend meer uitveven dan hij ontvangt.”

„Het Volk” van 5 Nov. '23.

Amerikaansche liefdadigheid.

De liefdadigheid is een deugd die de Moskou-communisten met de Yankee's gemeen hebben. 't Is dan ook bij uitstek een burgerlijke deugd, die in den mensch ontstond toen hij met zijn rechteraand gruwelijke wonden ging slaan en met de linker er wat boorzalf opsmeerde.

De Amerikanen willen de verhongerende Duitschers gaan voeden; 20 miljoen dollars acht President Coolidge om te beginnen noodig. Het Engische weekblad „The Economist” schrijft: Afgezien van dezen steun (van het Amerikaansche volk) uit menselijke overwegingen, kan Coolidge verzekerd zijn van den steun van de boeren, wier producten, nu zeer laag in prijs, in marktwaarde zullen rijzen tengevolge van groote regeeringsaankopen voor de voeding van Duitschland — evenals het geval was toen er steun naar Rusland werd gezonden.

S.D.A.P. MORAAL.

Eerste dagen van de uitsluiting in Enschede. De vroege vaders van Enschede vergaderen. De soc-dem. fractie was niet van plan de uitsluiting ter sprake te brengen: ze voelen zich terecht heelmaal niet meer de vertegenwoordigers van de arbeidersklasse. Nu sneed een S.P'er de kwestie en de S.D.A.P. moest meepraten. En heftig dat ze waren! Ze zeiden zelfs dat de fabrikanten zeer tegen het algemeen belang gehandeld hadden. Nog heftiger waren ze tegen... de ongeorganiseerden. Die groffe egoïsten, die vrienden van de fabrikanten „die notabene zelf hun dezer dagen gehouden vergadering in de war hebben doen loopen.” Voor die lui wezen zij iedere verantwoordelijkheid af.

Arbeiders, ziedaar de Arbeiderspartij. Ziedaar de verraders die gij met uw stemmen in de stadspartij helpt. Wordt toch lid van hun vakverenigingen, dan kunnen ze u politiek en economisch ter slachtbank voeren.

DE UITSLUITING EN STAKING TE ENSCHEDE.

Toen de staking op de fabriek Kremersmaten der firma Van Heek & Co. een feit geworden was begonnen de fabrikanten met het dreigen van een uitsluiting, wat nu ook werkelijkheid is geworden.

Maar in plaats van de arbeiders tot den klassenstrijd aan te wakkeren, gingen de besturen van de organisaties heen en richtten ontspanningslokalen in waar de arbeiders konden kaarten en dammen en een gratis pijpje tabak kunnen rooken b.v. in Concordia, Ons Huis en Elim. En dan de ongeorganiseerden, die hebben een comité opgericht, niet om te strijden, zoo ze zeggen, maar alleen om de massa in de allernoodzakelijkste behoeften te voorzien (Zie artikel Tubantia 30 Nov.) Zoo een comité is ook meer waard dan 80 politieagenten. B. en W. van Enschede hebben dit comité al een lokaal afgestaan waar de ongeorganiseerden zich dagelijks konden melden en een praatje maken. De andere week komen er nog tienduizend werklozen bij, n.l. in Hengelo, Borne en Oldenzaal. Dan wordt de nood nog groter. Arbeiders en arbeidersvrouwen, denkt ge met geld deze staking en uitsluiting te winnen? Dat geloof je toch zeker niet. Alles wat je tot nu toe doet is in het belang van het kapitalisme. Alleen die kunnen er belang bij hebben, dat je met de handen in de broekzakken loopt en knusjes naar uwe lokalen wandelt om een boompje te kaarten en een pijpje tabak te rooken.

Schudt af uwe laksche houding en jaagt uwe besturen weg en gaat gezamenlijk de straat op en spreekt met elkander af wat je verder doen moet. Niet achter de kachel bij moeder de vrouw en achter de kaarttafel in uw lokaal is uw strijd. Doch op de straat en in uwe bedrijven moet de revolutionaire strijd uitgevochten worden voor een betere toekomst voor u en uwe kinderen.

Leve de revolutionaire klassenstrijd.
Leve de wereldrevolutie.

Hoog het Kommunisme!

Een ongeorganiseerd arbeider.

Taak der werklozen.

De positie der werklozen evenals van uitgesloten is een zeer bevoorrechte. Zij hebben tijd om te denken, wat hun kameraden, die nog mogen werken, niet kunnen. Want volgens de geleerden maakt niets zoo ongeschikt tot denken en geestelijke inspanning als lichamelijke arbeid 8 en meer uren lang.

De werklozen kunnen en moeten denken. Zij moeten het doen voor hun kameraden, voor het heele proletariaat. En ook voor zichzelf, hun vrouw en kinderen. Zij zijn de voorhoede van de miljoenen, die door het kapitalisme ten doode

gewijd zijn. Want of ze nu al een ellendige steun ontvangen van kassen, armbestuur of werkverschaffing, dit zal ophouden. En spoedig ook. Evenals de Roerarbeiders, die sinds 26 November volledig aan den hongerdood zijn prijs gegeven en reeds sterven als ratten, zoo zal het hun gaan.

De werklozen moeten denken op straffe van ondergang. Door even na te denken zullen ze inzien dat het kapitalisme hen nooit meer zal kunnen onderhouden. De consumptie van de verarmde wereld zinkt door loonsverlagen in alle landen en door arbeidsverlenging steeds dieper vergeleken bij de productie. Het kapitaal zal de productie enorm gaan inkrimpen: die van de Roer heeft het opzettelijk reeds stopgezet.

De werklozen kunnen dit inzien. Ze moeten het duidelijk maken aan hun kameraden die *nog* werken en *niet* denken. Zij moeten de propaganda voeren bij de bedrijven en in vergaderingen voor de revolutionaire bedrijfsorganisaties. Die alleen zullen in staat zijn de productie over te nemen.

En zoo alleen kan het proletariaat gered worden.

HET IS TREURIG.

Het is treurig, kameraad!
Door wie wordt het nationale gevoel in de arbeidersklasse gestampt?

Door de Bourgeoisie!

Wie laat bij honderden en duizenden de arbeiders slachten voor de nationale belangen?

De Bourgeoisie!

En wie lapt de heele nationale gedachte en het begrip natie aan haar laars?

De Bourgeoisie!

De bourgeoisie is niet nationaal. Zie toch, wat gebeurt in Duitschland!

Van wie leert het proletariaat, dat het democratisch parlement het ideale regeeringslichaam is?

Van de Bourgeoisie!

Wie maakt door het parlement arbeidersleiders tot verraders?

De Bourgeoisie!

En wie treedt doelbewust direct *buiten het parlement* om tegen de arbeidersklasse op?

De Bourgeoisie!

De bourgeoisie bedriegt met behulp van de sociaal-democraten en andere mederegeerders de arbeiders. En het treurige is, dat je maar steeds niet ziet, wat er met je gebeurt.

**GORTER komt
in Enschede!**

DE KOMMUNISTISCHE ARBEIDER

Administratie:
Javastraat 41, Zwolle.
Redactie:
Boddenkampsingel 134,
Enschede.

Orgaan der Kommunistische Arbeiderspartij
in Nederland.

Abonnementsprijs:
per 12 nummers 50 cent.

Het bankroet der Vakbeweging.

Doel. Succes. Fiasco. De 100 pct. organisatie.

Kort en klaar wordt als doel der vakbeweging aangegeven: Het verbeteren der arbeidsvoorwaarden.

En in groote trekken heeft ze tot 1914 deze taak met succes vervuld. Als we de levensvoorwaarden omstreeks de zestiger en zeventiger jaren vergelijken met die van 1914 valt de verbetering niet te ontkennen.

De zelfgenoegzaamheid die de overtuigde vakverenigingsman aan den dag legde was dus grootendeels gerechtvaardigd.

De ervaringen van de laatste jaren brachten de vakbeweging echter ernstige slagen toe. Op alle fronten moest de vakbeweging zich terug trekken. De verslechteringen zijn aan de orde van den dag.

De oorzaken van dit fiasco worden hier te lande voornamelijk toegeschreven aan de *verdeeldheid*, waaraan de arbeidersklasse ten prooi is. Als bijv. de spoorwegarbeiders bedreigd worden, kloppen de verschillende leiders der vakbonden zich op de borst en zeggen: „Ja, wij zouden den strijd wel aanbinden, maar we hebben te weinig leden. Ga heen, versterk je organisatie, dan kunnen we siag leveren.”

Dit is een argument dat er bij de groote massa ingaat als koek. En toch is het zoo bedriegelijk.

In dit verband wijzen we naar Engeland en Duitschland. De Duitse arbeiders zijn ondanks hunne miljoenen-vakverenigingen zoo omlaag gedrukt, dat ze nu reeds „de koelies van Europa” worden genoemd.

Voor een paar jaar voerden de Engelsche mijnwerkers een algemeene werkstaking van 3 maanden, die ze schitterend verloren. En in dit vak waren geen ongeorganiseerden. Hier was een z.g. 100 pct. organisatie.

We constateeren daarom, dat zelfs bij de beroepen, die het volledigst zijn georganiseerd, de verslechteringen doorgevoerd worden.

Hoogconjunctuur en crisis.

Henri Polak heeft een boekje geschreven: „De Vakbeweging”. Daarin legt hij de oorzaken van het fiasco der vakbeweging bloot. Hij vertelt het volgende:

De kapitalistische productie, de productie om de winst, gaat schommelend. Telkens wisselen perioden van voorspoed, van bedrijvigheid, af met perioden van crisis, van werkloosheid en algemeene melaise.

Bij tijden van bedrijvigheid vormen de arbeiders een aanvalfront en verbeteren ze hun levensvoorwaarden. Bij tijden van melaise gaat de vakbeweging in het *verdedigingsvak*. Ze wordt daarbij onophoudelijk teruggeslagen, omdat je bij melaise geen actie kan voeren. Hij meent echter, *en tot voor 1914 was dit juist*, dat de veroveringen nooit geheel worden teniet gedaan, zoodat we ons onder vallen en opstaan toch in opgaande lijn bewegen.

De vakbeweging is dus alleen bij een floreerend kapitalisme in z'n element. Het lot van de vakbeweging is daardoor onverbreekelijk met het kapitalisme verbonden.

Met andere woorden: Als een crisis is ingetreden, is het

economisch noodzakelijk, dat verslechteringen worden doorgevoerd. Van een kikker kan je geen veeren plukken.

Vandaar het voor vele arbeiders onbegrijpelijke verschijnsel, dat vakbeweging en socialisten zich zondermeer bij verslechteringen neerleggen. Dat bijv. de S.D.A.P. in A'dam den 8-urendag den nek omdraait en de loonen verslechtert en het N.V.V. den acht-en-een-half uredag op haar program zet, terwijl volgens de wet den 8-urendag bestaat. Vandaar, dat de Duitse vakverenigingen vrijwillig een overeenkomst met de ondernemers treffen, om per dag een uur over te werken, waarmee ze den werkdag van 8 op 9 uren brengen. Ja, dat de leider der Duitse metaalbewerkerbonden met de ondernemers een overeenkomst troffen, waarbij de werkdag van 8 op 10 uur wordt gebracht.

Van een kies en een kaakontsteking.

Maar die argumenten van „economische noodzakelijkheid” kunnen bij de arbeiders geen opgeld doen. Bij ingrijpende verslechteringen dringen de leden der vakbeweging de leiders op en eischen een afweer. Wat Henri Polak hieromtrent mededeelt, moeten we vooral goed onthouden en doorzien, omdat het een helder licht geeft op de stakingen, die op het oogdenkbaar door de vakbeweging worden gevoerd. Hij zegt:

De zaak is zoo goed als hopeloos. Gaan we *niet* in den strijd, dan zegt de arbeider: „Wat heb ik aan zoo'n organisatie, die niet eens m'n arbeidsvoorwaarden weet te behouden? Ja, die er zelfs niet eens voor wil vechten!” En massa's verlaten de organisaties. De vakbeweging krijgt een gevoelige klap, dreigt zelfs geheel kapot te gaan.

Daarom adviseeren we soms tot strijd. Dat kost de organisatie wel is waar geld, en ook leden na de nederlaag, maar de organisatie blijft behouden.

Hij zegt dan: „Men laat zich een kies trekken, om een kaakontsteking te ontgaan.” (blz. 52).

Men moet de betekenis van deze uitspraak niet onderschatten. Ze is tweeledig.

1e. Het beteekent, dat de vakbeweging zulken strijd soms moet aangaan, omdat de ondernemers anders volkomen ongebreideld de arbeidsvoorwaarden zouden kunnen verslechteren.

2e. Als de arbeiders al te hard opdringen, moet je ze maar laten staken, omdat anders de leden der vakvereniging wegloopen.

Dit is voor een rechtgeaard vakverenigingsman het ergst denkbare. Want zullen dan de ondernemers niet eerst recht de arbeidsvoorwaarden omlaag drukken?

We gaan later op deze kwestie in. Alleen leggen we nu hier dit vast: Soms gaat de vakbeweging stakingen aan, niet als afweer tegen het kapitaal, maar als afweer tegen de eigen leden.

Hierdoor wordt het werkelijke karakter der vakbeweging voor het proletariaat versluierd.

In dit licht hebben we dan ook de groote stakingen van de afgelopen jaren te zien, bijv. de groote staking der havenarbeiders, der metaalbewerkeren en der *textielarbeiders*.

Deze treurspelen werden en worden en scene gezet. Dit waren de kiezen die getrokken moesten worden. En zoo zal de vakbeweging weldra alleen nog den mond over-

... de arbeiders de maatschappij nog niet veroveren, dat ze ondanks de gevoelige klappen die ze krijgen, steeds nog blijven kleven aan het kapitalisme, is historisch-materialistisch zeer goed verklaarbaar.

Zooals we weten, worden onze inzichten en beschouwingen, ook betreffende taktiek, in hoofdzaak gevormd door de ervaringen, die we in den strijd opdoen.

De opkomst der vakbeweging, in Nederland pl.m. 1860, houdt natuurlijk verband met het industriële kapitalisme. In deze eerste ontwikkelingsperiode kon de vakbeweging met haar taktiek inderdaad successen boeken. Bij deze taktiek werden deze veroveringen verkregen door het onderhandelen der leiders. Het optreden der massa's stond op een tweede plan.

Doordat het kapitalisme in haar opbloeiperiode was, was het mogelijk, dat de leiders inderdaad dikwijls verbeteringen wisten te bewerken, zonder dat de massa zelf in actie trad.

Het ligt zodoende voor de hand, dat de massa vertrouwen in deze taktiek stelde. En dat vertrouwen was gerechtvaardigd. Het onderhandelen der leiders bracht verbeteringen. Zelf strijden hoefde nauwelijks. En zoo werd de bekende uitspraak van Marx, dat de bevrijding der arbeiders slechts het werk der arbeiders zelf kon zijn, zoo opgevat, dat „de bevrijding der arbeiders slechts het werk der leiders kon zijn.”

En dit wordt nu het noodlot der arbeidersklasse. De leiders kunnen bij de neergang van het kapitalisme niets meer beginnen. Nu moeten de massa's optreden. Maar deze hebben niet geleerd te strijden en zijn onbekwaam. En zoo min als de bourgeoisie de ineenstorting van haar systeem kan toegeven, kunnen de leiders *het bankroet der vakbeweging* erkennen. Ze geven daarom het proletariaat een wissel op de eeuwigheid en verwijzen naar betere tijden, naar een hersteld kapitalisme. En het heele proletariaat moet daaraan meewerken.

De massa's zijn dus bevangen in de gedachte, dat het kapitalisme ze mettertijd weer een dragelijk bestaan kan verzekeren. Deze gedachte ontleenen ze aan het afgelopen tijdperk, de bloeitijd van het kapitalisme.

Het afschudden van deze waan kunnen ze alleen verkrijgen, in de loop van den strijd als ze steeds verder omlaag gedrukt worden.

In de jonge opgroeiende generatie leeft deze oude gedachte niet zoo sterk. Wel is waar wordt hun door de bourgeoisie en het oudere proletariaat voorgedruwd, dat vooral hun ijver en hun plichtsbetrachting, hun gehoorzaamheid aan de oude, beproefde leiders, de wereld zal herstellen en ze een betere toekomst zal verzekeren, maar door de ervaring wordt deze zienswijze niet meer gerechtvaardigd, zooals vroeger in het oude tijdperk. Het opgroeiend geslacht zal van de z.g. veroveringen niets te zien krijgen. Het zal daarom de tegenwoordige jeugd zijn, die de vakbeweging kapot breekt, en radicale leuzen kan opstellen.

Het breken van de traditie, van de gedachtengang, die thuis hoort in de 19e eeuw, is de groote taak, die de revolutionairen hebben te volbrengen.

De Toekomst van het Proletariaat.

De heele taktiek der Vakbeweging is er op gericht, zonder te veel kleerscheuren door de crisis heen te komen. Breekt dan weer een nieuwe tijd van opbloei van het kapitalisme aan, dan zijn tenminste de vakverenigingen intact en kunnen ze den strijd voor verbeteringen weer opnemen.

De zaak is echter, dat er zelfs door de beste optimist geen lichtpunten aangewezen kunnen worden, die er op duiden, dat het kapitalisme zijn crisis overwint. De chaos op elk gebied schrijdt voort. Zooals vroeger afzonderlijke personen of groepen der bevolking, bijv. blinden, t.b.c.-lijders of maatschappelijke „schipbreukelingen” werden ondersteund, zoo zijn nu heele volken het voorwerp van liefdadigheid. Heele volken zijn nu naar den afgrond gevoerd.

En het fascisme, dat over de heele wereld zich breed

... de arbeiders de maatschappij nog niet veroveren, dat ze ondanks de gevoelige klappen die ze krijgen, steeds nog blijven kleven aan het kapitalisme, is historisch-materialistisch zeer goed verklaarbaar.

Zooals we weten, worden onze inzichten en beschouwingen, ook betreffende taktiek, in hoofdzaak gevormd door de ervaringen, die we in den strijd opdoen.

De opkomst der vakbeweging, in Nederland pl.m. 1860, houdt natuurlijk verband met het industriële kapitalisme. In deze eerste ontwikkelingsperiode kon de vakbeweging met haar taktiek inderdaad successen boeken. Bij deze taktiek werden deze veroveringen verkregen door het onderhandelen der leiders. Het optreden der massa's stond op een tweede plan.

Doordat het kapitalisme in haar opbloeiperiode was, was het mogelijk, dat de leiders inderdaad dikwijls verbeteringen wisten te bewerken, zonder dat de massa zelf in actie trad.

Het ligt zodoende voor de hand, dat de massa vertrouwen in deze taktiek stelde. En dat vertrouwen was gerechtvaardigd. Het onderhandelen der leiders bracht verbeteringen. Zelf strijden hoefde nauwelijks. En zoo werd de bekende uitspraak van Marx, dat de bevrijding der arbeiders slechts het werk der arbeiders zelf kon zijn, zoo opgevat, dat „de bevrijding der arbeiders slechts het werk der leiders kon zijn.”

En dit wordt nu het noodlot der arbeidersklasse. De leiders kunnen bij de neergang van het kapitalisme niets meer beginnen. Nu moeten de massa's optreden. Maar deze hebben niet geleerd te strijden en zijn onbekwaam. En zoo min als de bourgeoisie de ineenstorting van haar systeem kan toegeven, kunnen de leiders *het bankroet der vakbeweging* erkennen. Ze geven daarom het proletariaat een wissel op de eeuwigheid en verwijzen naar betere tijden, naar een hersteld kapitalisme. En het heele proletariaat moet daaraan meewerken.

De massa's zijn dus bevangen in de gedachte, dat het kapitalisme ze mettertijd weer een dragelijk bestaan kan verzekeren. Deze gedachte ontleenen ze aan het afgelopen tijdperk, de bloeitijd van het kapitalisme.

Het afschudden van deze waan kunnen ze alleen verkrijgen, in de loop van den strijd als ze steeds verder omlaag gedrukt worden.

In de jonge opgroeiende generatie leeft deze oude gedachte niet zoo sterk. Wel is waar wordt hun door de bourgeoisie en het oudere proletariaat voorgedruwd, dat vooral hun ijver en hun plichtsbetrachting, hun gehoorzaamheid aan de oude, beproefde leiders, de wereld zal herstellen en ze een betere toekomst zal verzekeren, maar door de ervaring wordt deze zienswijze niet meer gerechtvaardigd, zooals vroeger in het oude tijdperk. Het opgroeiend geslacht zal van de z.g. veroveringen niets te zien krijgen. Het zal daarom de tegenwoordige jeugd zijn, die de vakbeweging kapot breekt, en radicale leuzen kan opstellen.

Het breken van de traditie, van de gedachtengang, die thuis hoort in de 19e eeuw, is de groote taak, die de revolutionairen hebben te volbrengen.

De Toekomst van het Proletariaat.

De heele taktiek der Vakbeweging is er op gericht, zonder te veel kleerscheuren door de crisis heen te komen. Breekt dan weer een nieuwe tijd van opbloei van het kapitalisme aan, dan zijn tenminste de vakverenigingen intact en kunnen ze den strijd voor verbeteringen weer opnemen.

De zaak is echter, dat er zelfs door de beste optimist geen lichtpunten aangewezen kunnen worden, die er op duiden, dat het kapitalisme zijn crisis overwint. De chaos op elk gebied schrijdt voort. Zooals vroeger afzonderlijke personen of groepen der bevolking, bijv. blinden, t.b.c.-lijders of maatschappelijke „schipbreukelingen” werden ondersteund, zoo zijn nu heele volken het voorwerp van liefdadigheid. Heele volken zijn nu naar den afgrond gevoerd.

En het fascisme, dat over de heele wereld zich breed

De Traditie.

Dat de arbeiders de maatschappij nog niet veroveren, dat ze ondanks de gevoelige klappen die ze krijgen, steeds nog blijven kleven aan het kapitalisme, is historisch-materialistisch zeer goed verklaarbaar.

Zooals we weten, worden onze inzichten en beschouwingen, ook betreffende taktiek, in hoofdzaak gevormd door de ervaringen, die we in den strijd opdoen.

De opkomst der vakbeweging, in Nederland pl.m. 1860, houdt natuurlijk verband met het industriële kapitalisme. In deze eerste ontwikkelingsperiode kon de vakbeweging met haar taktiek inderdaad successen boeken. Bij deze taktiek werden deze veroveringen verkregen door het onderhandelen der leiders. Het optreden der massa's stond op een tweede plan.

Doordat het kapitalisme in haar opbloeiperiode was, was het mogelijk, dat de leiders inderdaad dikwijls verbeteringen wisten te bewerken, zonder dat de massa zelf in actie trad.

Het ligt zodoende voor de hand, dat de massa vertrouwen in deze taktiek stelde. En dat vertrouwen was gerechtvaardigd. Het onderhandelen der leiders bracht verbeteringen. Zelf strijden hoefde nauwelijks. En zoo werd de bekende uitspraak van Marx, dat de bevrijding der arbeiders slechts het werk der arbeiders zelf kon zijn, zoo opgevat, dat „de bevrijding der arbeiders slechts het werk der leiders kon zijn.”

En dit wordt nu het noodlot der arbeidersklasse. De leiders kunnen bij de neergang van het kapitalisme niets meer beginnen. Nu moeten de massa's optreden. Maar deze hebben niet geleerd te strijden en zijn onbekwaam. En zoo min als de bourgeoisie de ineenstorting van haar systeem kan toegeven, kunnen de leiders *het bankroet der vakbeweging* erkennen. Ze geven daarom het proletariaat een wissel op de eeuwigheid en verwijzen naar betere tijden, naar een hersteld kapitalisme. En het heele proletariaat moet daaraan meewerken.

De massa's zijn dus bevangen in de gedachte, dat het kapitalisme ze mettertijd weer een dragelijk bestaan kan verzekeren. Deze gedachte ontleenen ze aan het afgelopen tijdperk, de bloeitijd van het kapitalisme.

Het afschudden van deze waan kunnen ze alleen verkrijgen, in de loop van den strijd als ze steeds verder omlaag gedrukt worden.

In de jonge opgroeiende generatie leeft deze oude gedachte niet zoo sterk. Wel is waar wordt hun door de bourgeoisie en het oudere proletariaat voorgedruwd, dat vooral hun ijver en hun plichtsbetrachting, hun gehoorzaamheid aan de oude, beproefde leiders, de wereld zal herstellen en ze een betere toekomst zal verzekeren, maar door de ervaring wordt deze zienswijze niet meer gerechtvaardigd, zooals vroeger in het oude tijdperk. Het opgroeiend geslacht zal van de z.g. veroveringen niets te zien krijgen. Het zal daarom de tegenwoordige jeugd zijn, die de vakbeweging kapot breekt, en radicale leuzen kan opstellen.

Het breken van de traditie, van de gedachtengang, die thuis hoort in de 19e eeuw, is de groote taak, die de revolutionairen hebben te volbrengen.

De Toekomst van het Proletariaat.

De heele taktiek der Vakbeweging is er op gericht, zonder te veel kleerscheuren door de crisis heen te komen. Breekt dan weer een nieuwe tijd van opbloei van het kapitalisme aan, dan zijn tenminste de vakverenigingen intact en kunnen ze den strijd voor verbeteringen weer opnemen.

De zaak is echter, dat er zelfs door de beste optimist geen lichtpunten aangewezen kunnen worden, die er op duiden, dat het kapitalisme zijn crisis overwint. De chaos op elk gebied schrijdt voort. Zooals vroeger afzonderlijke personen of groepen der bevolking, bijv. blinden, t.b.c.-lijders of maatschappelijke „schipbreukelingen” werden ondersteund, zoo zijn nu heele volken het voorwerp van liefdadigheid. Heele volken zijn nu naar den afgrond gevoerd.

En het fascisme, dat over de heele wereld zich breed

maakt, beteekent, dat de bourgeoisie het proletariaat over de heele wereld wil neerdrukken naar den afgrond.

In gewone huis-, tuin- of keukentaal heet dat:

OPBOUW.

Ieder die toch even nuchter over deze zaken nadenkt, zal moeten inzien, dat dit geen opheffing van de crisis kan meebrengen, maar alleen een verscherping.

Deze verscherping zal ongetwijfeld telkens weer tot de hevigste klassenbotsingen voeren.

En in deze botsingen is het het noodlot der vakbeweging, dat ze zich voortdurend aan de kant van de bourgeoisie moet plaatsen. Want ze wacht maar steeds op de opheffing der crisis... die echter niet komt.

De Toekomst der Vakbeweging.

De vakbeweging is door twee groote oorzaken uit den tijd. Ten eerste door den toestand waarin het kapitalisme zelf verkeert, ten tweede door de organisatievorm, die het kapitaal bij z'n z.g. opbouw aanneemt.

Het „herstel”, waarover de bourgeoisie (en jammer genoeg ook het proletariaat) zoo den mond vol heeft, is natuurlijk geen herstel in de zin van terugkeer tot de oude verhoudingen. Het kapitalisme ontwikkelt nieuwe vormen. De machtigste tendenz is op het oogenblik *het uiteenvallen der nationale industrieën en handel*. Handel en industrie worden internationale kapitaalgroepen, veel meer dan dit vroeger het geval was. Daarmee worden de nationale mogelijkheden voor het proletariaat nog meer dan vroeger bemoeilijkt. Van het baas in het eigen nationale huis zijn, is zelfs voor de bourgeoisie geen sprake meer.

Bij de nieuwe organisatie van het kapitaal blijkt de machteloosheid der vakbeweging steeds duidelijker. De weinige concerns, de trusts, die de industrie beheerschen, stellen de arbeidsvoorwaarden voor miljoenen tegelijk vast. Een voorbeeld.

Ondanks het bestaan van den wettelijken 8-urendag in Duitschland achtten de Stinnessen in het Roergebied het nuttig en noodig den 10-urendag in te voeren. Zij zouden daarom 3,5 miljoen arbeiders, dat is bijna de heele Roerbepvolking, aan den hongor prijsgeven. Dat het tenslotte niet doorging, kwam alleen doordat het op dat oogenblik niet met de belangen der Fransen strookte. Generaal Degoutie verbood het daarom.

De nieuwe organisatie van het kapitaal maakt ieder conflict tot een strijd om de macht. De leiders kunnen hier door onderhandeling niets bereiken. Een strijd van dergelijke omvang te bekostigen ligt buiten de macht der vakbeweging. Daarom hebben de miljoenen arbeiders zich te onderwerpen aan de dictatuur der weinige industrieelen, of den strijd om de macht op te nemen.

De leiders der vakbeweging mogen deze toestand aan het proletariaat niet laten zien. Ze kunnen zelf niet eens tot het besef ervan komen. Het zou beteekenen hun vernietiging. Deze toestand moeten ze daarom voortdurend verhullen. Ze mogen de waarheid niet zeggen. Ze moeten het proletariaat bedriegen.

De leiders moeten daarom de taktiek, zooals die in meergenoemd boekje van Henri Polak wordt bekend, meer dan ooit toepassen. En dat is:

„De vakverenigingen pogen al te diep inkerven tegen te gaan, schikken, plooiën en bewilligen openlijk of oogluikend in allerlei compromissen.” (blz. 51).

Daarmee is de vakbeweging geworden tot de groote rem voor de bevrijding der arbeidersklasse. Doordat ze ingesteld is op het herstel van het kapitalisme, moet ze voortdurend concessies doen aan de bourgeoisie. Door haar machteloosheid tegenover de concerns, de trusts, moet ze de ware toestand der arbeidersklasse verbloemen. Zoo moet ze zich verzetten tegen iedereen strijd, die het proletariaat wil wagen of, als het gevaar voor ledenverlies te groot is, een strijd op touw zetten, maar dan *een stille strijd* — zooals „Het Volk” de textieluitsluiting met voldoening noemt. Ze moet dien strijd terstond door een

houden, vooral den mond, maar de kiezen zijn er uit.

De vroegere en de huidige crisissen.

Henri Polak is ook van meening, dat deze de hevigste crisis is, die we gekend hebben. En tevens, dat er voorts nog geen uitzicht op opheffing der crisis bestaat. Over het *principiele verschil in wezen* der vroegere crisissen en de huidige rept hij geen woord.

De vroegere crisissen voor 1912 waren voor de bourgeoisie als de vermoeidheid waarmee men in den trein neervalt, dien men nog juist gehaald heeft: men blaast wat uit en is weer een eind verder.

Met het verder voortschrijden van den strijd om de afzetmarkten, vooral in de koloniale gebieden, ontwikkelden de verschillende bourgeoisieën hun geweldig productieapparaat. Ieder land had de belangrijkste atzegebieden voor zich nodig, omdat anders het heele productiegebouw van de natie ineen dreigde te storten. Dit was de vreeselijkste crisis, die het kapitalisme boven het hoofd hing. Daarom moest het productieapparaat van een der belangrijkste concurrenten vernietigd worden. Dit geschiedde in den wereldoorlog.

Ondertusschen had de wereldbourgeoisie de krachten, die ze had opgeroepen, niet meer in de hand. Niet 3 maanden, zooals men meende, maar 4 jaren duurde de oorlog. Twintig miljoen proletariërs werden vermoord. De rest werd op het gebeente uitgeplunderd. Millioenen loopen werkloos rond. Tientallen millioenen zijn van de consumptie nagenoeg uitgesloten.

Onder deze verhoudingen kunnen de bedrijven niet meer met winst werken. Ze sluiten, laten halve kracht draaien of zetten de arbeidsvoorwaarden enorm omlaag. 't Is economisch noodzakelijk. 't Gaat onder het kapitalisme om de winst. Kan die niet gemaakt, dan dicht de boel!

Henri Polak kijkt tevergeefs uit naar de opheffing der crisis. Dat komt door het verschil in karakter van de huidige crisis en de vroegere. De vroegere ontstonden door een *verbreeding van de productiebasis*. De huidige ontstond door inkorten van de productiebasis. Kapitalen aan goederen en menschen werden inproductief vernietigd. Het kapitalisme als systeem worstelt om z'n bestaan. Het sleept zich voort van crisis tot crisis.

De nieuwe economische opbouw der wereld, waaraan bourgeoisie en proletariaat zoo hard werken, beteekent de diepste neerwerping der arbeidersklasse. Loonen omlaag! Dat is nieuwe beperking der koopkracht. Langere arbeidstijd! Dat is verdere verslaving en ontarding. De nieuwe economische opbouw beteekent de langzame hongerdood van millioenen proletariërs met hun gezinnen, alles tot redding van de winst! De ellende schrijdt voort!

Vakbeweging en bourgeoisie.

We hebben gezien, dat de vakbeweging alleen groeien en bloeien kan bij een floreerend kapitalisme. Het ligt daardoor voor de hand, dat de vakbeweging de leuzen van het kapitalisme overneemt. De leiders der vakbeweging nemen dus ook de leuzen van den wederopbouw over. Ze schreeuwen net zoo hard over opbouw als de bourgeoisie, die ons met wiskundige zekerheid naar den ondergang voert. En de millioenen proletariërs, nog bevangen in de klauwen der kapitalistische gedachtegang, schreeuwen mee.

Nog nooit zal het wel voorgekomen zijn, dat een klasse zich zoo dienstbaar maakte aan de belangen van zijn uitbuiters.

Want die opbouw is niets anders dan de opbouw van het kapitalisme. Vandaar dat de vakbeweging toestemt in verslechteringen, als dit „economisch noodzakelijk” is. Dat beteekent, als de winst, de basis van het kapitalisme in gevaar is!

Zooals de arbeidersklasse zich in 1914 onder aanvoering harer socialisten en vakbeweging in dienst stelde van haar nationale bourgeoisie, zoo stelt zij zich nu weder onder deze aanvoeders beschikbaar voor de z.g. opbouw. die

stellig meer slachtoffers zal kosten dan de wereldoorlog en die het heele proletariaat verpauperiseert.

Wat dan?

Ja, wat moet het proletariaat dan doen? Of we willen of niet, de arbeidersklasse is nu voor de keus geplaatst, ten onder te gaan, of zelf geschiedenis te gaan maken en eigen lot in handen te nemen. Met deze toestand is de arbeidersklasse direct geplaatst voor de verovering van de macht. Het proletariaat heeft het heil der menscheid in handen. Laat alle leuzen van de bourgeoisie varen. Sluit je aaneeen met het uitsluitende doel, de verovering van alle macht in de maatschappij.

Vakbeweging en werkloosheid.

Uit het voorbeeld van de kies en de kaakontsteking hebben we gezien, dat de leiders der vakbeweging alle middelen te baat nemen, om de organisatie te behouden. De organisatie is geen middel meer om iets te bereiken, maar is doel in zichzelf geworden. Uit deze gezichtshoek bezien, is het dan ook niet verwonderlijk, hoe de vakbeweging de praktische solidariteit beoefent tegenover de werklozen. Wie niet betaalt, maar bovendien nog opreet, wordt buiten de organisatie gezet.

Zoo lezen we in „De Vakvereniging”:

„Duurt de stagnatie (werkloosheid, slapte, sch.) lang, dan zien vele vakverenigingen zich ook genoodzaakt, aantallen leden, van wie verwacht kan worden, dat zij niet licht weer in de betrokken tak van nijverheid arbeid zullen vinden, af te schrijven, omdat het onmogelijk is, zulke leden, die niet contribueeren, doch wel recht hebben op allerlei uitkeeringen, te behouden, wil men niet de organisatie tot bankroet en ondergang voeren.”

En in „The New Statesman”, een blad dat op het standpunt der Engelsche vakverenigingen staat, lezen we:

„De Vakbeweging vertegenwoordigt in de eerste plaats personen, die werk hebben . . . . .”

Het heele mechanisme van de Vakbeweging is van nature gebouwd met het oog op menschen, die gewoonlijk werk hebben, al mogen ze dan ook nu en dan werkloos zijn. Hieruit volgt, dat wanneer de werkloosheid abnormale verhoudingen aanneemt, de vakverenigingen niet klaar staan en ook geen geschikte middelen bezitten om den toestand het hoofd te bieden . . . . .”

Loonen en arbeidsvoorwaarden worden omlaag geschoefd door de feitelijke of mogelijke mededinging van hen, die geen werk hebben. En de leiders, die zich stellen op het standpunt van hen, die aan het werk zijn gebleven, kunnen niet nalaten de werklozen tot op zekere hoogte als een bedreiging te zien van de arbeidsvoorwaarden, die ze door hun succes bij de collectieve onderhandeling hebben weten te bereiken.”

(The New Statesman van 31 Dec. '21.)
Duidelijk blijkt hier de belangtengestelling tusschen het groepsgevoel der Vakbeweging en de belangen van het proletariaat als KLASSE.

De Taak van het Proletariaat.

Met de ondergang voor oogen heeft het proletariaat nu een keus te doen of weer meegaan met de bourgeoisie en de andere opbouwsschreeuwers Troelstra, Stenhuis, Wijnkoop, of een zelfstandige klassopolitiek voeren, die alleen gericht kan zijn op de directe verovering van de macht. Een tusschenweg is er niet.

Wie de rol erkent, die de Soc. Dem., de Vakbeweging, mitsgaders de Moskouw-Kommunisten spelen, om de arbeidersklasse naar de opbouw te voeren, die moet alle banden met de oude arbeidersbeweging verbreken. Z'n vakbeweging, z'n S.D.A.P., z'n C.P. verlaten.

Deze organisaties zijn ideologisch met het kapitalisme verbonden en kunnen het daardoor niet doen vallen.

De Traditie.

Dat de arbeiders de maatschappij nog niet veroveren, dat ze ondanks de gevoelige klappen die ze krijgen, steeds nog blijven kleven aan het kapitalisme, is historisch-materialistisch zeer goed verklaarbaar.

Zooals we weten, worden onze inzichten en beschouwingen, ook betreffende taktiek, in hoofdzak gevormd door de ervaringen, die we in den strijd opdoen.

De opkomst der vakbeweging, in Nederland pl.m. 1860, houdt natuurlijk verband met het industrieel kapitalisme. In deze eerste ontwikkelingsperiode kon de vakbeweging met haar tactiek inderdaad successen boeken. Bij deze tactiek werden deze veroveringen verkregen door het onderhandelen der leiders. Het optreden der massa's stond op een tweede plan.

Doordat het kapitalisme in haar opbloeiperiode was, was het mogelijk, dat de leiders inderdaad dikwijls verbeteringen wisten te bewerken, zonder dat de massa zelf in actie trad.

Het ligt zoodoende voor de hand, dat de massa vertrouwen in deze tactiek stelde. En dat vertrouwen was gerechtvaardigd. Het onderhandelen der leiders bracht verbeteringen. Zelf strijden hoefde nauwelijks. En zoo werd de bekende uitspraak van Marx, dat de bevrijding der arbeiders slechts het werk der arbeiders zelf kon zijn, zoo opgevat, dat „de bevrijding der arbeiders slechts het werk der leiders kon zijn.”

En dit wordt nu het noodlot der arbeidersklasse. De leiders kunnen bij de neergang van het kapitalisme niets meer beginnen. Nu moeten de massa's optreden. Maar deze hebben niet geleerd te strijden en zijn onbekwaam. En zoo min als de bourgeoisie de ineenstorting van haar systeem kan toegeven, kunnen de leiders *het bankroet der vakbeweging* erkennen. Ze geven daarom het proletariaat een wissel op de eeuwigheid en verwijzen naar betere tijden, naar een hersteld kapitalisme. En het heele proletariaat moet daaraan meewerken.

De massa's zijn dus bevangen in de gedachte, dat het kapitalisme ze metertijd weer een dragelijk bestaan kan verzekeren. Deze gedachte ontleenen ze aan het afgelopen tijdperk, de bloeitijd van het kapitalisme.

Het afschudden van deze waan kunnen ze alleen verkrijgen, in de loop van den strijd als ze steeds verder omlaag gedrukt worden.

In de jonge opgroeiende generatie leeft deze oude gedachte niet zoo sterk. Wel is waar wordt hun door de bourgeoisie en het oudere proletariaat voorgedrukt, dat vooral hun ijver en hun plichtsbetrachting, hun gehoorzaamheid aan de oude, beproefde leiders, de wereld zal herstellen en ze een betere toekomst zal verzekeren, maar door de ervaring wordt deze zienswijze niet meer gerechtvaardigd, zooals vroeger in het oude tijdperk. Het opgroeiend geslacht zal van de z.g. veroveringen niets te zien krijgen. Het zal daarom de tegenwoordige jeugd zijn, die de vakbeweging kapot breekt, en radicale leuzen kan opstellen.

Het breken van de traditie, van de gedachtegang, die thuis hoort in de 19e eeuw, is de groote taak, die de revolutionairen hebben te volbrengen.

De Toekomst van het Proletariaat.

De heele tactiek der Vakbeweging is er op gericht, zonder te veel kleerscheuren door de crisis heen te komen. Breekt dan weer een nieuwe tijd van opbloei van het kapitalisme aan, dan zijn tenminste de vakverenigingen intact en kunnen ze den strijd voor verbeteringen weer opnemen.

De zaak is echter, dat er zelfs door de beste optimist geen lichtpunten aangewezen kunnen worden, die er op duiden, dat het kapitalisme zijn crisis overwint. De chaos op elk gebied schrijdt voort. Zooals vroeger afzonderlijke personen of groepen der bevolking, bijv. blinden, t.b.c.-lijders of maatschappelijke „schipbreukelingen” werden ondersteund, zoo zijn nu heele volken het voorwerp van liefdadigheid. Heele volken zijn nu naar den afgrond gevoerd.

En het fascisme, dat over de heele wereld zich breed

maakt, beteekent, dat de bourgeoisie het proletariaat over de heele wereld wil neerdrukken naar den afgrond.

In gewone huis-, tuin- of keukentaal heet dat:

OPBOUW.

Ieder die toch even nuchter over deze zaken nadenkt, zal moeten inzien, dat dit geen opheffing van de crisis kan meebrengen, maar alleen een verscherping.

Deze verscherping zal ongetwijfeld telkens weer tot de hevigste klassenbotsingen voeren.

En in deze botsingen is het het noodlot der vakbeweging, dat ze zich voortdurend aan de kant van de bourgeoisie moet plaatsen. Want ze wacht maar steeds op de opheffing der crisis . . . . . die echter niet komt.

De Toekomst der Vakbeweging.

De vakbeweging is door twee groote oorzaken uit den tijd. Ten eerste door den toestand waarin het kapitalisme zelf verkeert, ten tweede door de organisatievorm, die het kapitaal bij z'n z.g. opbouw aanneemt.

Het „herstel”, waarover de bourgeoisie (en jammer genoeg ook het proletariaat) zoo den mond vol heeft, is natuurlijk geen herstel in de zin van terugkeer tot de oude verhoudingen. Het kapitalisme ontwikkelt nieuwe vormen. De machtigste tendenz is op het oogenblik *het uiteenvallen der nationale industrieën en handel*. Handel en industrie worden internationale kapitaalgroepen, veel meer dan dit vroeger het geval was. Daarmee worden de nationale mogelijkheden voor het proletariaat nog meer dan vroeger bemoeilijkt. Van het baas in het eigen nationale huis zijn, is zelfs voor de bourgeoisie geen sprake meer.

Bij de nieuwe organisatie van het kapitaal blijkt de machteloosheid der vakbeweging steeds duidelijker. De weinige concerns, de trusts, die de industrie beheerschen, stellen de arbeidsvoorwaarden voor millioenen tegelijk vast. Een voorbeeld.

Ondanks het bestaan van den wettelijken 8-urendag in Duitschland achtten de Stinnessen in het Roergebied het nuttig en noodig den 10-urendag in te voeren. Zij zouden daarom 3,5 miljoen arbeiders, dat is bijna de heele Roerbepvolking, aan den hongor prijsgeven. Dat het tenslotte niet doorging, kwam alleen doordat het op dat oogenblik niet met de belangen der Franschen strookte. Generaal Degoutie verbood het daarom.

De nieuwe organisatie van het kapitaal maakt ieder conflict tot een strijd om de macht. De leiders kunnen hier door onderhandeling niets bereiken. Een strijd van dergelijke omvang te bekostigen ligt buiten de macht der vakbeweging. Daarom hebben de millioenen arbeiders zich te onderwerpen aan de dictatuur der weinige industrieelen, of den strijd om de macht op te nemen.

De leiders der vakbeweging mogen deze toestand aan het proletariaat niet laten zien. Ze kunnen zelf niet eens tot het besef ervan komen. Het zou beteekenen hun vernietiging. Deze toestand moeten ze daarom voortdurend verhullen. Ze mogen de waarheid niet zeggen. Ze moeten het proletariaat bedriegen.

De leiders moeten daarom de tactiek, zooals die in meergenoemd boekje van Henri Polak wordt bekend, meer dan ooit toepassen. En dat is:

„De vakverenigingen pogen al te diep inkerven tegen te gaan, schikken, plooiën en bewilligen openlijk of oogluikend in allerlei compromissen.” (blz. 51).

Daarmee is de vakbeweging geworden tot de groote rem voor de bevrijding der arbeidersklasse. Doordat ze ingesteld is op het herstel van het kapitalisme, moet ze voortdurend concessies doen aan de bourgeoisie. Door haar machteloosheid tegenover de concerns, de trusts, moet ze de ware toestand der arbeidersklasse verbloemen. Zoo moet ze zich verzetten tegen iederen strijd, die het proletariaat wil wagen of, als het gevaar voor ledenverlies te groot is, een strijd op touw zetten, maar dan *een stille strijd* — zooals „Het Volk” de textieluitsluiting met voldoening noemt. Ze moet dien strijd terstond door een

compromis breken, als deze voor de bourgeoisie gevaarlijk begint te worden.

De vakbeweging wordt daarmee nog meer dan in de laatste jaren het belangrijkste contra-revolutionaire blok binnen de arbeidersklasse. De vreeslijkste klassehaat der revolutionaire arbeiders valt daarmee op de hoofden der leiders. Want ze zullen voelen, dat ze eerst kunnen overwinnen, als het proletariaat zijn eigen vakbeweging overwonnen heeft, d.w.z. onschadelijk gemaakt heeft.

Wat dan?
Wat nu echter te doen? Moeten we onze vakorganisaties veranderen? Moeten we ze verlaten en kapot maken? En staan we dan niet heelmaal ongewapend?

De kwestie is, dat we niet allereerst moeten vragen: Kan ik de vakvereniging of welke vereniging dan ook veranderen? De kwestie is: We moeten ons als proletariërs allereerst zelf veranderen.

Dat is het groote probleem. Zoek allereerst de fout bij je eigen.

Als klasse zijn we bevangen in de gedachte, dat we niet in staat zijn, het Kommunisme te verwezenlijken. Ieder voor zich denkt, dat de fout ligt bij den ander. De menschen zijn te slecht, te egoïstisch, nietwaar? Ieder voor zich denkt dat de ander zich beteren moet.

Inderdaad heeft dit een kern van waarheid. Maar niet alleen de ander, we moeten *ons allen* zelf herzien.

De honderden banden, die ons aan het kapitalisme binden, moeten we allen stuk voor stuk breken.

De stevigste band, die ons als klasse nu aan het Kapitaal bindt, is de opbouw-gedachte.

Deze moet allereerst gebroken.

Die opbouw, of dat herstel kan nooit anders zijn, dan de opbouw of het herstel van het Kapitalisme. Dat betekent de diepste verslaving van onze klasse.

Daarom moeten we onverbiddelijk ieder, die het woord opbouw of herstel in de mond neemt, de rug toekeeren.

Ook al gebeurt dat in de zin van Wijnkoop, die als bezuiniging aandringt op vermindering der wethouders-salarissen. Met de heele bezuinigingspolitiek, welke dan ook, heeft onze klasse niets gemeen.

Iedere „opbouw“ is een vijand van onze klasse. Want hij werkt gewild of niet gewild aan de ondergang.

Als uitsluitend klasdoel vatten we in het oog, de verovering van de absolute macht in staat en maatschappij. Dat is *de verovering van de democratie*. De dictatuur van de heele klasse.

Dit is de centrale gedachte, waar alles van uit gaat, waaraan verder alles ondergeschikt is.

Het van de hand wijzen der opbouw- of herstelgedachte is een geweldige geesteswerkzaamheid, die door arbeiders, te veel vergroeid met het kapitalisme, nauwelijks verricht kan worden. De jongeren moeten hier vóór gaan.

Het breken met de opbouwgedachte betekent het breken met alle oudere proletarische organisaties. In het bijzonder met de vakbeweging, wier bankroet we voor het heden en de toekomst hebben bloot gelegd.

De nieuwe Strijdorganisaties.
Ontzettend heeft onze klasse deze 10 jaren gebloed. De revolutionaire bewegingen in Rusland en Midden-Europa hebben tienduizenden onzer makers het leven gekost.

En schijnbaar voor niets, want de diepste terneerwerping bedreigt ons. Maar slechts schijnbaar. Want één groote les hebben we toch geleerd. En dat is, dat we weten, hoe het revolutionaire proletariaat, dat voor zichzelf met het kapitalisme heeft afgerekend, den komenden strijd moet voeren.

We hebben geleerd dat het proletariaat zich voor den waarachtigen strijd organiseert op den grondslag der bedrijven. Gestreden wordt in *bedrijfsorganisaties*. Deze worden samengevat in een arbeidersraad.

Alle macht aan de raden. En alleen aan de raden. Dat is de verovering van de democratie. Dat is de dictatuur.

Dat is de grondslag voor de onteigening der bezitters, voor onze politieke en economische opbouw, voor het Kommunisme.

De revolutionaire bedrijfsorganisaties hebben met de z.g. bedrijfsorg. waarvoor N.V.V. en Syndicalistische Vakbeweging ijveren, niet het minste te doen. Deze toch zijn in hun wezen niet anders dan een beetje omgevormde vakverenigingen. Ze zijn daardoor even sterk aan het kapitalisme gebonden als deze. Hun doel loopt uit op de z.g. medezeggingschap in de bedrijven. Daarmee verzwakken ze het kapitalisme niet, maar voeren het nog eerder nieuwe levenssappen toe. 't Zijn hier weer de leiders die het werk zullen doen, terwijl de massa alleen heeft te gehoorzamen.

De Revolutionaire Bedrijfsorganisatie beoogt niet de verbetering van het lot der arbeidersklasse binnen het raam van het kapitalisme. 't Is eenvoudig de organisatorische samenvatting van de revolutionaire arbeiders op de bodem der bedrijven.

Onomwonden wordt als doel gesteld de verovering van alle politieke en economische macht door de Raden. Dat is de dictatuur.

Deze organisaties hebben met de *wettelijkheid* niets te maken. De strijdmiddelen zullen veeleer onwettig zijn. Koninklijke goedkeuring, zooals de vakverenigingen die krijgen, zullen deze Bedrijfsorganisaties dus niet wenschen, noch behoeven.

Tegelijk is hiermee de eenig-mogelijke basis gegeven voor het eenheidsfront. Want ongetwijfeld heeft de arbeidersklasse dit noodig om te slagen. Maar alleen op zuivere, ondubbelzinnige grondslag. En deze is gegeven in het uitsluitende klasdoel:

alle politieke en economische macht aan de onwettige Raden.

De Stem van den Arbeid

Ik hoorde in ons midden: laat 't weenen en bidden.
Het scherpe mes spaart niet het schaap: —
Wij zullen rechten de rijken die ons knechten.
Als wij ontwake' uit onzen slaap!

Komt samen geschouderd, eer de weerld veroudert!
Zonder ons zelf winnen wij nooit: —
Hoop leidt onze schreden, het lang verleden
Bracht ons leiders grooter dan ooit.

Laat zij die schromen van vrede droomen
En bloempjes vlechten om hun juk,
Waar wij die leven ons leven geven
Om 'n weerld te scheppen van geluk!

Komt samen geschouderd, eer de weerld veroudert!
De Zaak brengt alle' aan onze zij:
Doet de aarde kraken en schrik ontwaken —
En vreugd in 't eind voor u en mij!

(Vertaald door Adama van Scheltema
uit Engelsch van William Morris)

DE KOMMUNISTISCHE ARBEIDER

Administratie:
Javastraat 41, Zwolle.
Redactie:
Boddenkampsingel 134,
Enschede.

Orgaan der Kommunistische Arbeiderspartij
in Nederland.

Abonnementsprijs:
per 12 nummers 50 cent.

Het einde in Twente.

Het conflict in Twente schijnt de oplossing nabij te zijn. Reeds voor eenige weken was de heer Zaalberg, Directeur-Generaal van Arbeid in Enschede. Daarop werd de voorzitter van het fabriekanten-comité door een journalist van „De Telegraaf“ geïnterviewd: „de fabriekanten waren altijd bereid tot praten.“ De organisaties lieten die opmerking niet onbeantwoord. De fabriekanten stelden voor den heer Zaalberg als voorzitter van een conferentie uit te noodigen. 25 Maart zou die conferentie plaats hebben.

't Wordt dan wel tijd de rekening op te maken van de laatste 4 maanden. Wat heeft deze heele staking-en-uitsluiting opgeleverd voor het proletariaat en voor de revolutie? Want wat het den arbeider individueel aan vermeerdering of vermindering van privaat-bezit zal opleveren, weten we op dit oogenblik nog niet. En wat heeft dat ook voor waarde voor ons revolutionairen? Wij hebben ons alleen af te vragen: in hoeverre is de bevrijding van de arbeidersklasse door al dit gedoe nader gebracht?

Wat het stoffelijke betreft, moeten we dan in de eerste plaats vaststellen, dat de textielarbeiders heel wat ellende hebben doormaakt. Naast droevige armoede stonden gevallen van families die leefden als God in Frankrijk. Tallooze gezinnen hebben zich voor lange maanden in de schulden moeten steken. Zeer pijnlijk moet de toestand geweest zijn van gezinnen die hun leven lang gehandeld hebben naar de solide-Hollandsche en goed-burgerlijke regels, die hard gewerkt en veel gespaard hadden: zij hadden meer te verliezen dan hun ketenen en hebben het ook verloren! Het kapitalisme is weer flink aan het onteigenen en verproletariseeren geweest. Want zulke goede arbeiders kregen natuurlijk niets van het Armbestuur. Ook de neringdoenden hebben een stevige adering ondergaan.

Voor hen die met de Verelendings-theorie dwepen, kan dit aardig lijken, maar wij die het voorbeeld van Duitschland voor oogen hebben en ook in Twente goed uitgekeken hebben, stellen de veel belangrijker vraag: Is de geest onder de arbeiders beter geworden? Is de begeerte naar 't kommunisme in hen sterker na deze vier maanden?

Wij gelooven het niet. Integendeel wij vermoeden dat niet de laatste weken alleen — zooals wij ergens lazen — maar van 14 November af de textielarbeiders gedemoraliseerd zijn geweest. Hoe kan het ook anders? Een uitsluiting is geen staking; 200 man staakten, 20000 werkten tegen verlaagd loon en werden toen op straat gezet. Zij voelden zich als de vermoorde onschuld en het heele land beschouwde hen zoo. Een heerlijke toestand voor proletariërs, wel zeer ongeschikt om den ingedutten strijdgeest wakker te roepen. Men dweilde bij drie en vieren langs de straat, oefende zich in 't nadoen van de claxons van de fabriekentauto's stelde zich in rijen op als een paar honderd man zich voor de wagen van Wijnkoop spanden en demonstreerden. De modernen demonstreerden ook een keer in Enschede met 3000 man en zongen van „Houdt den moed er maar in.“ De Katholieken deden dito in Hengelo. De ongeorganiseerden leefden geheel van de liefdadigheid; ze stonden urenlang in de rij voor een pondje spek, of een roggebroom; ze werden weer vee als in de zalige distributiedagen. Ze hadden een comité dat alles ringeloorde; een paar honderd hielden vergaderingen met het verheven doel den voorzitter van dat comité te vervangen door een anderen voorzitter, wat hun niet eens gelukte. De corruptie en de zwendel onder de arbeiders is schrikbarend geweest; men maakte gezellige reises om minder geld te collecteeren dan men op reis er door jaagde; men haalde voor geld steun op; men bracht elkaar aan om zelf een pakket van de I. A. H. (Internationale Arbeider Heilsarmee) machtig te worden. (Er waren ook zeldzame gevallen van prachtige opoffering). Er was haat en wantrouwen tusschen georganiseerden en ongeorganiseerden, barbaarsch egoïsme en demagogie van de vakverenigingen, bedreiging met dwang van den kerkvorst, domheid en onverschilligheid bij de thuiszittenden, angst om den steun te verliezen bij allen. Zoo groot was die angst dat op een openbare vergadering van de K.A.P. over „Het bankroet der Vakbeweging“ 6 niet-leden zich lieten zien. Angst ook om niet het laatste beetje vertrouwen in de oude organisaties te zien weggeredeneerd, met nog wat minachting voor wat zoo'n gewone domme arbeider te zeggen.

Wij concludeeren: van een uitsluiting kan het klasse-bewustzijn der arbeiders al heel weinig versterking verwachten. Een loonstaking is tenminste een strijd, al is het dan in de huidige omstandigheden in 9 van de 10 gevallen geen revolutionaire strijd. Maar een uitsluiting is niets, kan alleen de arbeiders vergiftigen, hun arbeids- en levenslust neerdrukken, hun levenspeil op den rand van het dierlijke brengen. Uitsluiting ont-menschte de arbeidersklasse en heeft alleen tot gevolg dat sommigen, vooral intellectueelen het ware karakter van het kapitalisme iets duidelijker meenen te zien.

En nu zouden we nog kunnen vragen wat het einde voor de textielarbeiders kan opleveren. Hoogstens een compromis, een nederlaag aanvaard door de organisaties en door deze goedgepraat met frases over „moreele overwinning“ economische noodzakelijkheid, einde van de prachtige volharding der arbeiders, rust voor nieuwen strijd, noodzakelijke organisatie van alle arbeiders, enz. enz.

Maar wij zullen het ronduit zeggen, zooals wij het van 14 November af gezegd hebben: met al dit gewurm gaat het proletariaat van nederlaag tot nederlaag. Binnen het kapitalisme en de democratie en het onderhandelen van de vakorganisaties is er voor de arbeiders niets meer te winnen, omdat het kapitalisme niets meer te geven heeft. De wereldcrisis duurt onverminderd voort, al ziet ze er iedere week anders uit.

Wil het proletariaat niet meegesleept worden door het afglijdend kapitalisme, dan moet het zich losmaken van het burgerlijk denken en van de burgerlijke organisaties. Geen enkele gemeenschap met de uitbuiters, noch in het parlement, noch in de gemeenteraden, noch in armbesturen en werkloozenuitkeeringen. En vooral niet door de vakorganisaties die een middel voor de burgerij zijn om de ellende over de arbeiders te brengen door middel van arbeiders.

Geen opbouw, geen samenwerking, geen verzachting van den klassenstrijd. Maar aan 't werk voor de klasseorganisatie van het proletariaat, voor de revolutionaire fabrieksorganisaties, die als eenig doel hebben:

overname van de productiemiddelen.